

กลวิธีการแสดงความคิดเห็นกระทู้ทางการเมืองบนเฟสบุ๊กดอทคอม

The Strategy of Communication of Political View on the Posts in facebook.com

สินทรัพย์ ยืนยาว¹ / วรวรรณ์ ศรียาภัย² / กัลยา กุลสุวรรณ³ / จารุวรรณ เบญจาทิกุล⁴
Sinsup Yuenyaw / Warawat Sriyabhaya / Kanlaya Kunsuwan / Charuwan Benchathikun

^{1-2, 4} สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Thai Language Program, School of Liberal Arts, University of Phayao

³ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Thai Language Program, Humanities and Social Sciences, Rajabhat Mahasarakham University

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแสดงความคิดเห็นกระทู้ทางการเมืองบนเฟสบุ๊กดอทคอม โดยใช้ข้อมูลจากกระทู้ทางการเมืองจำนวน 10 กลุ่มการเมือง จำนวน 620 กระทู้ที่เขียนระหว่างวันเดือนพฤศจิกายน 2556 ถึง เดือนสิงหาคม 2557 โดยประยุกต์ใช้แนวการวิเคราะห์ห้วงกรรมผลการศึกษาพบว่า การเขียนแสดงความคิดเห็นกระทู้ทางการเมืองบนเฟสบุ๊ก สามารถจำแนกได้ 10 กลวิธี ประกอบด้วย 1) การบอกเล่าเรื่องหรือเล่าเหตุการณ์ 2) การขอร้องหรือชักชวน 3) การแสดงความรู้สึก 4) การถาม-ตอบ 5) การสาปแช่งหรือข่มขู่ 6) การนำเสนอโดยใช้เรื่องแต่ง 7) กลวิธีการกล่าวให้ร้าย 8) การกล่าวติเตียน 9) การแนะนำ 10) การเรียกร้อง

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา, ความเห็นทางการเมือง, เฟสบุ๊ก

Abstract

This article aimed to study the strategy of communication of the political view on the Posts in facebook.com. The data of which were collected from 620 political posts of ten groups of poster which posted during November 2012-August 2013 and analyzed by using speech act approach. It was found from the study that writing of the political view on posts in facebook.com could be classified into 10 categories as follows: 1) telling story or events, 2) requesting, convincing or persuading, 3) expressing of feeling, 4) questioning or replying to question, 5) cursing or threatening, 6) presenting by making up story, 7) mudslinging, 8) blaming, 9) guiding, and 10) demanding.

Keywords: Language Strategy, Political view, Facebook

บทนำ

การสื่อสารผ่านสื่อสมัยใหม่ (New Media) กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในช่วงทศวรรษนี้ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีอัตราการเติบโตสูงมาก โดยเฉพาะการใช้อินเทอร์เน็ตกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) 3 อันดับ คือ เพื่ออ่านข่าวสารสืบค้นข้อมูล และใช้เพื่อเล่นเกมตามลำดับ (ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2558 : 5)

เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากคือ เฟสบุ๊ก (Facebook) ที่กำลังเติบโตขึ้นทุกขณะ และมีแนวโน้มในการสมัครเข้าใช้งานเพิ่มมากขึ้นทุกปี สมบัติบุญงามอนงค์ (2554 : 46) ได้กล่าวว่า “วิถีทางของเฟสบุ๊กคือคำตอบของอนาคต” กล่าวคือ เฟสบุ๊กจะเป็นสื่อออนไลน์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานและผู้ใช้งานมากที่สุด

เฟสบุ๊กถูกใช้ปลุกกระตมผู้คนให้เข้าร่วมการชุมนุมต่าง ๆ ทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านรัฐ ใช้เพื่อตีแผ่เรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นด้านลบของผู้บริหารประเทศนับจากช่วงเหตุการณ์การชุมนุมปี 2553 เป็นต้นมา (อิสริยะไพรีพ่ายฤทธิ์, 2554 : 15) เนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็วผ่านโทรศัพท์มือถือ (Smart Phone)

ช่วงปลายปี 2556 การชุมนุมทางการเมืองเริ่มก่อตัวขึ้น หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรได้ผ่านความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม พร้อมไปกับการชุมนุมบนเฟสบุ๊ก โดยเกิดการตั้งกลุ่มทางการเมืองภายใต้ชื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นที่แสดงความคิดเห็นทางการเมือง มีผู้คนเข้าร่วมแสดงความเห็นทางการเมืองอย่างแพร่หลาย เช่น

(1) **ขอแรงพี่น้องช่วยระดมไปช่วยพี่น้องของเราที่กระทรวงการคลังหน่อยครับ เพราะตำรวจกำลังขยับเข้าไปใกล้**

(2) **คิดว่าจะมีรัฐประหารไหมครับ?**

(3) **ขอสาปแช่งให้...(อาชีพนึง)...ที่ทำร้ายประชาชน ขอให้ตัวมัน ลูกเมียและครอบครัวของมัน จะมีแต่ความวิบัติและฉิบหาย!**

หากพิจารณาความคิดเห็นข้างต้นจะเห็นว่า ใน (1) ผู้เขียนได้เลือกใช้คำศัพท์ว่า “ขอแรง” และ “ช่วยระดม”

เป็นการบ่งเจตนาต้องการความช่วยเหลือ (2) ผู้เขียนแสดงความเห็นเลือกใช้คำศัพท์ว่า “คิดว่า” และลงท้ายข้อความว่า “ไหม” เป็นการบ่งเจตนาถาม และ (3) ผู้เขียนเลือกใช้คำศัพท์ว่า “ขอสาปแช่ง” และลงท้ายว่า “วิบัติและฉิบหาย” เป็นการบ่งเจตนาแช่ง สะท้อนให้เห็นถึงการแสดงความเห็นที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ผู้เขียนจึงได้ใช้ความแตกต่างของวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นจัดเป็นกลุ่มกลวิธีการแสดงความคิดเห็น โดยประยุกต์แนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการสื่อสารและแนวคิดเรื่องวัจนกรรมเป็นแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ผลการศึกษาก็จะเป็นแนวทางในการศึกษาวิธีการแสดงความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ ที่ปรากฏบนสื่อออนไลน์ต่างๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการแสดงความคิดเห็นกระทุ้งทางการเมืองในกลุ่มการเมืองบนเว็บไซต์เฟสบุ๊กดอทคอม

ขอบเขตของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ คือ ข้อความที่มีการสื่อสารบนกลุ่มทางการเมืองในเว็บไซต์เฟสบุ๊กดอทคอมกลุ่มต่างๆ จำนวน 10 กลุ่มรวบรวมได้ทั้งสิ้น 620 กระทั่งซึ่งเป็นข้อความที่เขียนขึ้นระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2556 – เดือนสิงหาคม 2557 เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ยึดอำนาจทางการเมืองโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งเหตุการณ์สำคัญคือการชุมนุมต่อต้านพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม การเข้ายึดอำนาจจากรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

กลุ่มการเมืองบนเว็บไซต์เฟสบุ๊กที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 10 กลุ่ม แยกเป็น 2 กลุ่มความคิด คือ กลุ่มความคิดที่สนับสนุนรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยบริหารประเทศ และกลุ่มที่มีแนวคิดให้มีการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งทางการเมืองด้วยการปฏิรูประบอบการปกครองก่อนจึงให้มีการเลือกตั้งตามแนวทางของประชาธิปไตย โดยพิจารณาเลือกจาก 5 อันดับแรกที่มีสมาชิกมากที่สุดของแต่ละแนวความคิด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ออสติน (Austin, 1962 : 12 อ้างถึงใน ทรงธรรม อินทจักร, 2550 : 16) ได้เสนอเกี่ยวกับวัจนกรรม ว่า By saying or in saying something, we are doing something “การกล่าวข้อความใดๆ ออกมา ไม่ใช่เป็นเพียงการแสดงเนื้อความเท่านั้น แต่ยังเป็น การแสดงการกระทำผ่านถ้อยคำด้วย” การกล่าวถ้อยคำจึง ประกอบด้วย การกระทำ 3 ประการ คือ ถ้อยคำที่เปล่งออกมา เจตนาหรือความตั้งใจของผู้กล่าวถ้อยคำ และผลของการกล่าวถ้อยคำนั้น

เซิร์ล (Searle, 1969 : 16 อ้างถึงใน ทรงธรรม อินทจักร, 2550 : 18) กล่าวว่า วัจนกรรมเป็นหน่วยความหมายที่เล็กที่สุดในการสื่อเจตนาของผู้พูด เช่น วัจนกรรมสิ่งมีชีวิตประสงค์เพื่อให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม วัจนกรรมถามมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ และกำหนดองค์ประกอบของวัจนกรรม 2 ส่วนคือ ส่วนเนื้อความ และส่วนเจตนา

บทความนี้ นำแนวคิดข้างต้นมาปรับประยุกต์ ในการวิเคราะห์เจตนาผ่านข้อความแสดงความคิดเห็น กระบวนการเมืองบนเฟซบุ๊ก เพื่อวิเคราะห์เจตนาของการแสดงความคิดเห็น กระบวนการเมือง และจัดกลุ่มกลวิธีทางภาษา ซึ่งกลวิธีทางภาษาในบทความนี้หมายถึง วิธีการทางภาษาที่ปรากฏในวัจนกรรม การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองบนเว็บไซต์เฟซบุ๊กต่อทศคอม เพื่อให้บรรลุตามเจตนาในการสื่อสารบางประการ

ข้อตกลงเบื้องต้น

บทความนี้ มุ่งวิเคราะห์กลวิธีการเขียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองบนเว็บไซต์เฟซบุ๊กต่อทศคอม เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลและองค์กรที่ปรากฏในข้อความตัวอย่าง ผู้เขียนจะไม่แสดงชื่อบุคคล องค์กร ชื่อกลุ่มเฟซบุ๊กทางการเมือง ส่วนข้อความในตัวอย่างผู้เขียนจะเขียนคงเดิมตามที่ปรากฏบนหน้าเว็บไซต์เฟซบุ๊กโดยไม่มี การแก้ไขแม้ข้อความดังกล่าวจะเขียนผิดตามหลัก การเขียนภาษาไทยมาตรฐาน

ผลการศึกษา

กลวิธีการแสดงความคิดเห็นบนเฟซบุ๊กกลุ่มการเมือง จำแนกได้ 10 กลวิธี ดังนี้

1. กลวิธีการบอกเล่าเรื่องหรือเล่าเหตุการณ์

คำว่า เล่า เป็นคำกริยา หมายถึง พูดหรือบอกเรื่องราวให้ผู้อื่นฟัง เช่น เล่าเรื่อง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 1081) ส่วน เรื่อง เป็นคำนาม หมายถึง ภาวะหรือเนื้อหาของสิ่งซึ่งเนื่องกับข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 1081)

กลวิธีการบอกเล่าเรื่องหรือเล่าเหตุการณ์ ในที่นี้คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นโดยการนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การเล่าความคิดเห็นของตนดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) “นี่ถ้าเป็นประเทศอื่นเขาลาออกแล้ว มีประเทศไหนไม่ฟังคำตัดสินของศาล...ผมเห็นด้วยกับการปฏิรูปประเทศไทย ขจัดวงจรอำมหิตทางการเมืองไทย” จากตัวอย่าง (1) ผู้เขียนเล่าถึงประเทศอื่นเมื่อมีการตัดสินจากศาลเขาจะยอมรับ และไม่มีประเทศใดที่ไม่ยอมรับคำตัดสินของศาล นอกจากนี้ผู้เขียนยังบอกเล่าความต้องการของตน คือ การเห็นด้วยกับปฏิรูปประเทศไทยก่อนจะมีการเลือกตั้ง หากพิจารณาถ้อยคำประโยคและบริบทการใช้ภาษาจะพบว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอความรับผิดชอบตามคำตัดสินของศาลด้วยการลาออกของผู้ว่า และนำเสนอความคิดเห็นของตนที่มีต่อการเมืองของไทยในขณะนั้น

นอกจากนี้ยังพบการบอกเล่าเรื่องราวของบุคคลอื่นบุคคลอื่นในที่นี้คือ การนำเสนอให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในด้านต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า หากบุคคลดังกล่าวทำให้กลุ่มตนถูกมองในทางไม่ดีก็จะนำเสนอในด้านไม่ดี หากบุคคลนั้นสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่มันก็จะนำเสนอในด้านที่ดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(2) อาจารย์...(ชื่อ-นามสกุล)... เกิดแล้วครับ หลังจากออกรายการ...(ชื่อผู้ประกาศข่าว)...วันก่อน เริ่มมีรายการต่างๆ ติดต่อมามากขึ้น

จากตัวอย่างที่ (2) ผู้เขียนเล่าเรื่องราวของ อาจารย์ผู้ชายคนหนึ่ง ให้ผู้อ่านได้รับทราบ ว่า หลังจาก ที่อาจารย์ไปออกรายการโทรทัศน์ช่องหนึ่ง ปรากฏว่า มีรายการโทรทัศน์ช่องอื่นๆ เริ่มติดต่ออาจารย์ไปออกรายการเช่นกัน ทั้งนี้การนำเสนอเรื่องราวของบุคคลท่าน นี้ในด้านที่เป็นที่สนใจของรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นการนำเสนอมูลบุคคลด้านดีไม่ใช่ด้านลบ เนื่องจากแนวความคิดของอาจารย์ท่านนี้สอดคล้องกับแนวทางการเมืองของกลุ่มการเมืองบนเว็บไซต์กลุ่มนี้ หากพิจารณาถ้อยคำ ประโยคและบริบทการใช้ภาษาจะพบว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวของบุคคล

2. กลวิธีการข้อร้อง หรือชักชวน

กลวิธีการแสดงความคิดเห็นดังกล่าว จำแนกออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

2.1 กลวิธีการข้อร้อง

คำว่า ข้อร้อง เป็นคำกริยา หมายถึง ขอให้ช่วยเหลือ หรือ ขอให้ทำตามทีขอ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2556 : 177) ฉะนั้น กลวิธีการข้อร้องในที่นี้คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นโดยการแสดงเจตนาเพื่อขอรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จากบุคคลอื่นที่เข้ามาอ่านข้อความเห็นที่ตนเขียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(3) ขอแรงพี่น้องช่วยระดมไปช่วยพี่น้องของเราที่กระทรวงการคลังหน่อยครับ เพราะตำรวจากำลังขยับเข้าไปใกล้

จากตัวอย่างที่ (3) ผู้เขียนเลือกใช้คำว่า “ขอแรง” ขึ้นต้นข้อความเห็น หรือคำว่า “ช่วย” ซึ่งเป็นการบ่งเจตนาข้อร้องอย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้ผู้เขียนกระทำได้ระบุความต้องการคือ ให้ออกมาชุมนุมช่วยกันที่กระทรวงการคลัง เพราะเจ้าหน้าที่กำลังประชิดกลุ่มผู้ชุมนุม จะเห็นว่าผู้เขียนเลือกใช้คำศัพท์ที่บ่งเจตนาของการ “ข้อร้อง” ให้กระทำการตามที่ตนต้องการคือ ออกมาร่วมชุมนุมที่กระทรวงการคลัง

2.2 กลวิธีการชักชวน

คำว่า ชักชวน เป็นคำกริยา หมายถึง ชวนให้ทำด้วยกัน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2556 : 368) กลวิธีการชักชวนในที่นี้ หมายถึง การชวนให้บุคคลอื่น ๆ มาร่วม

กระทำ หรือเห็นด้วย สนับสนุนตนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(4) วันที่ 14 กุมภาพันธ์ วันวาเลนไทน์เชิญพี่น้องชาวกรุงเทพมหานคร มาร่วมชุมนุมกับเราทุกเวที เพื่อบอกรักประเทศไทยพร้อมกัน เราจะจัดวาเลนไทน์ 14-15-16 สามวันติดต่อกันเลย เราจะมาบอกรักประเทศไทยไปพร้อม ๆ กันบอกให้ทั้งโลกรู้ว่า เรารักประเทศไทย

จากตัวอย่างที่ (4) ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้ใช้คำว่า “เชิญ” เป็นลักษณะของการชวนให้ผู้คนเข้าร่วมการชุมนุมทางการเมืองที่จะมีการจัดกิจกรรมวันวาเลนไทน์นอกจากนี้ยังเลือกใช้ข้อความว่า “เพื่อบอกรักประเทศไทย” ซึ่งโน้มน้าวให้ผู้คนเห็นความสำคัญของกิจกรรมที่เป็นการแสดงออกถึงความรักชาติ

3. กลวิธีการแสดงความรู้สึก

คำว่า ความ เป็นคำนาม หมายถึง เรื่อง เช่น เนื้อความ เกิดความ , อาการ ด้วยกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 245) ส่วนคำว่า รู้สึก เป็นคำกริยา หมายถึง รู้ตัว เช่น ย่องไปข้างหลังอย่าให้เขาารู้สึก, รู้ด้วยการสัมผัส เช่น รู้สึกร้อน, รู้สึกนึก เช่น เขาารู้สึกตัวว่าทำผิด, เกิดอาการที่รู้ว่าเป็นสุขหรือทุกข์ เช่น รู้สึกสนุก, เกิดสังหรณ์ขึ้นในใจ เช่น รู้สึกว่าจะมีใครมาหา, มีแนวโน้มให้สันนิษฐานหรือคาดคะเนว่าจะเกิดอะไรขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 1009)

กลวิธีการแสดงความรู้สึก ในที่นี้หมายถึง ความรู้สึกตัวว่าอยู่ในอาการที่เป็นสุขหรือทุกข์ คิดอย่างไรต่อ การเมืองของไทย เช่น รู้สึกชื่นชมยกย่องสรรเสริญด้วยความยินดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(5) จิตใจของพวกท่านทำด้วยอะไรนะ ! ปกติแค่นินทรณเมล์ไปไม่กี่ป้ายก็ถือว่าสุดๆ แล้ว นี่เล่นโหดมาจากใต้เลย ขอกราบคาราวะทุกท่านจริงๆ ...พี่น้องไทยเฉยโลกสวยดูไว้ชะ!(ภาพผู้คนยืนในรถเมล์อย่างแออัด)

(6) สุดยอดจริงๆ ขอยกนิ้วให้เธอยอดนักสู้ !!! (ตามด้วยภาพผู้ชุมนุมแต่งตัวคล้ายอาสาสมัครพยาบาลเดินยกมือเข้าหาแนวเจ้าหน้าที่ที่ถือปืนยิงแกวเพียงคนเดียว)

จากตัวอย่างที่ (5) ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นกระทุ้งชื่นชมกลุ่มบุคคลที่เดินทางมาร่วมชุมนุม ซึ่งบุคคล

กลุ่มดังกล่าวต้องยืนบนรถที่แออัดจากภาคใต้ เพื่อมาร่วมชุมนุมทางการเมือง โดยเลือกใช้คำศัพท์ว่า “สุดๆ แล้ว” ซึ่งเป็นการแสดงความรู้สึกของตนโดยการกล่าวชื่นชมความอดทนเสียสละอย่างมาก นอกจากนี้ยังใช้คำว่า “ขอกราบคารวะ” ซึ่งเป็นการเลือกใช้คำศัพท์ที่แสดงให้เห็นความนับถือหรือการยกย่อง

ส่วนตัวอย่างที่ (6) ผู้เขียนได้เลือกใช้กลวิธีการกล่าวแสดงความรู้สึกชื่นชมในความกล้าหาญของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองกลุ่มหนึ่งตั้งแถวเดินเข้าประจันหน้ากับเจ้าหน้าที่รัฐโดยไม่มีท่าทีหวาดกลัว โดยผู้เขียนได้เลือกใช้ข้อความว่า “สุดยอดจริงๆ ขอยกนิ้วให้เธอยอดนักสู้” ซึ่งคำว่า “สุดยอด” และ “ยกนิ้วให้” แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนแสดงความรู้สึกชื่นชมต่อความกล้าหาญ

4. กลวิธีการถาม-ตอบ

คำว่า ถาม เป็นคำกริยา หมายถึง ตั้งปัญหาหรือประเด็นเพื่อให้ได้คำตอบ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 530) ส่วนคำว่า ตอบ เป็นคำกริยา หมายถึง กล่าวเมื่อมีผู้ถาม แจกกลับไปให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 469)

กลวิธีการถามและตอบในที่นี้ การถาม หมายถึง การกล่าวข้อความเพื่อหาคำตอบ และการตอบ หมายถึง การแสดงความโต้แย้ง หรือกล่าวแก้ในประเด็นที่ถูกตั้งคำถาม หรือการกล่าวเมื่อมีผู้กล่าวถามเช่น การถามความคิดเห็นดังตัวอย่างต่อไปนี้

(7) คิดว่าจะมีรัฐประหารไหมครับ?

จากตัวอย่างที่ (7) ผู้เขียนได้ใช้ข้อความในการเขียนด้วยรูปประโยคคำถาม โดยมีเครื่องหมาย “?” กำกับว่าเป็นการถาม นอกจากนี้ผู้เขียนขึ้นต้นประโยคด้วยคำว่า “คิดว่า” ซึ่งเป็นการเลือกใช้คำศัพท์ในการเขียนเพื่อบ่งเจตนาในการถามความคิดเห็นของผู้อื่นต่อกระแสข่าวการรัฐประหารว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

หรือ การถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นดังตัวอย่างต่อไปนี้

(8) นี่มันสงครามโซเมียเนีย! (ภาพชายถืออาวุธชุมนุมอยู่ข้างรถยนต์)

จากตัวอย่างที่ (8) เป็นการเขียนโดยการตั้งคำถามประกอบภาพ หรือการตั้งคำถามจากภาพ โดยมี

ภาพประกอบเป็นผู้ชายคนหนึ่งแต่งกายคล้ายเจ้าหน้าที่ของทางการยืนถือปืนชุมนุมอยู่ข้างรถกระบะ ผู้เขียนจึงได้นำภาพดังกล่าวมานำเสนอ และตั้งคำถามจากเหตุการณ์ในภาพ ว่า “สงครามโซเมียเนีย(ใหม่)เนีย” ซึ่ง “โซเมียเนีย(ใหม่)เนีย” เป็นคำบ่งเจตนาการถาม เมื่อผู้อ่านพิจารณาภาพประกอบกับเนื้อความก็สามารถทราบว่าคุณเขียนต้องการถามเหตุการณ์ในภาพเรียกว่าสงครามโซเมียเนียหรือไม่

ส่วนกลวิธีการตอบคำถาม เมื่อมีการตั้งคำถามเกิดขึ้นย่อมมีการตอบคำถาม ซึ่งคำถามในที่นี้ไม่ได้จำกัดเพียงคำถามที่ปรากฏในกลุ่มการเมืองบนเฟซบุ๊ก แต่อาจจะเป็นคำถามผ่านช่องทางอื่นๆ เช่น การให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ทั้งคำถามที่ผู้เขียนแสดงความเห็นถูกถามเองหรือบุคคลอื่นถูกถาม หรือคำถามที่ไม่ระบุผู้ถูกถาม แต่ผู้เขียนใช้ช่องทางกลุ่มการเมืองบนเฟซบุ๊กเป็นพื้นที่ในการตอบคำถามนั้น บางครั้งการตอบคำถามจะไม่ต่อเนื่องกับคำถาม กล่าวคือ ผู้เขียนเขียนตอบคำถามโดยไม่ปรากฏคำถาม ไม่สามารถทราบได้ว่าใครเป็นผู้ถามคำถามนั้น และถามว่าอย่างไร ถาม ณ ที่แห่งใด หรืออาจมีการหยิบยกคำถามมาเขียนก่อนแล้วเขียนคำตอบตามหลังดังตัวอย่างต่อไปนี้

(9) เพราะออกมาไล่ผู้หญิงที่หน้าด่านที่สุดในโลก คนไทยถึงต้องออกมาสร้างสถิติ ชุมนุมมากที่สุดในโลก 10 ล้านคน

(10) ทำไมต้องมีการชุมนุมที่ราชดำเนิน ตอบเพื่อให้เหล่าคนชั่วคนโกงตกใจ! หุตุ! และสำนึกเสียว่า... ความดีมีตัวตน ความดีจะไม่ยอมแพ้อยู่แต่ในบ้าน ความดีจะขัดขวางให้

จากตัวอย่างที่ (9) ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเลือกใช้กลวิธีการตอบคำถาม โดยไม่ปรากฏคำถาม แต่ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าคำถามคือ “ทำไมต้องมาชุมนุมจำนวนมาก ๆ” ผู้เขียนกระทุ้งตอบว่า “เพราะต้องการขับไล่ผู้นำจึงต้องออกมาเป็น 10 ล้านคน” ทั้งนี้เมื่อเชื่อมโยงกับกระทู้อื่นๆ ในห้วงเวลาเดียวกันทำให้ทราบว่ากลุ่มผู้ชุมนุมตั้งเป้าหมายจำนวนที่ 10 ล้านคน ซึ่งอาจจะเกิดคำถามว่า “ทำไมต้องตั้งเป้าหมายมากถึง 10 ล้านคน ผู้เขียนจึงตอบข้อสงสัยดังกล่าวเป็นกระทู้ในกลุ่มการเมืองบนเฟซบุ๊ก

ส่วนตัวอย่างที่ (10) มีความต่างจากตัวอย่างที่ (9) ตรงที่มีการระบุคำถามให้ผู้อ่านได้ทราบ “ทำไมต้องมีการชุมนุมที่ราชดำเนิน” แล้วตามด้วยคำตอบ “เพื่อให้เหล่าคนชั่วคนโกงตกใจ! หยุค! และสำนึกเสียว...ความดีมีตัวตน ความดีจะไม่ยอมแพ้อยู่แต่ในบ้าน ความดีจะขัดขวางให้”

5. กลวิธีการสาปแช่งหรือข่มขู่

5.1 กลวิธีการสาปแช่ง

คำว่า สาปแช่ง เป็นคำกริยา หมายถึง กล่าวมุ่งร้ายให้ผู้อื่นเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 1215) ในบทความนี้ การสาปแช่ง หมายถึงการกล่าวคำมุ่งร้ายให้ผู้อื่นหรือคู่ตรงข้ามได้รับอันตรายอย่างร้ายแรง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(11) ขอสาปแช่งให้...(อาชีพนึง)...ที่ทำร้ายประชาชน ขอให้ตัวมัน ลูกเมียและครอบครัวของมัน จงมีแต่ความวิบัติและฉิบหาย!

จากตัวอย่างที่ (11) ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นโดยการใช้กลวิธีการกล่าวสาปแช่ง อย่างตรงไปตรงมาด้วยการเริ่มต้นข้อความด้วยคำว่า “ขอสาปแช่ง” ตามด้วยสิ่งที่ตนปรารถนาให้ผู้ถูกแช่งได้รับ คือ “จง...ความวิบัติและฉิบหาย”

5.2 กลวิธีการข่มขู่

คำว่า ข่มขู่ เป็นคำกริยา หมายถึง ทำให้กลัว ทำให้เสียขวัญ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 169) ในบทความนี้ การข่มขู่ คือ การใช้ภาษาโดยมีเจตนาต้องการให้ฝ่ายหนึ่งเกิดความหวาดกลัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(12) 14 ธันวาคม 2556 คีควัดใจขุนทหาร ลุงกำนันเข้าไปคนเดียว ถ้าคุณเล่นสกปรก คุณได้เห็นคน 15 ล้านออกมาเต็มถนนแน่นอน

จากตัวอย่างที่ (12) ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นโดยการข่มขู่ฝ่ายทหารที่มีการเชิญแกนนำผู้ชุมนุมเข้าพบ หากทหารกระทำการใดๆ กลุ่มคนที่พร้อมที่จะออกมาแสดงพลังตามท้องถนนจำนวนมาก ผู้เขียนได้เลือกใช้คำที่บ่งลักษณะการข่มขู่คือ “คุณจะได้เห็นคนจำนวนมาก” การหยิบยกเอาจำนวนคนหลายๆ มากล่าวเพื่อข่มขู่ให้อีกฝ่ายเกิดความกลัวเพราะเมื่อคนออกมาออกมามาก ย่อมหมายถึงปัญหาที่ตามมา เช่น การจราจร วิธีชีวิตของประชาชนที่

ได้รับผลกระทบ และยังขู่ด้วยการแสดงให้เชื่อว่ากลุ่มตนมีขนาดใหญ่และมากพอที่จะทำอะไรก็ได้ ดังคำว่า “คน 15 ล้าน”

6. การนำเสนอโดยใช้เรื่องแต่ง

คำว่า เรื่อง เป็นคำนาม หมายถึง ภาวะหรือเนื้อหาของสิ่งซึ่งเกี่ยวเนื่องกับข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 1021) ส่วนคำว่า แต่ง เป็นคำกริยา หมายถึง เรียบเรียงให้เป็นเรื่องราว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 516)

กลวิธีการใช้เรื่องแต่งในที่นี้ หมายถึง การเขียนแสดงความคิดเห็นโดยการนำข้อเท็จจริงผสมกับกลวิธีทางภาษาและจินตนาการผูกโยงขึ้นเป็นเรื่องราวคล้ายกับงานเขียนประเภทบันเทิงคดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(13) เย็นลมหนาว...อีสาน...

กองไฟก่อนสว่างของวันที่ 1 มกราคม 2557 ลุง..หลาน..พ่อแม่..คุณตา คุณยาย นั่งและยืนมืออึ่งไฟอยู่รอบๆกองไฟ ความหนาวเย็นถูกขับไล่ออกไปเพียงเล็กน้อยเด็กเล็กๆ บางคน นอนคคู้ อยู่ข้างกองไฟเกือบทุกคน ลืมความหนาวเหน็บ...”ที่เย็นจับหัวใจสำหรับปีนี้”

ทุกคนรู้ว่า อีก 2 – 3 ชั่วโมง...ทุกคนจะแยกย้าย ลาจากกันแววดาโหยหาย หดหู่ ซ่อนลึก อยู่ในสายตาของคุณยาย พิษร้ายของการรอคอยและการจากลากันไป ถูกทับซ้อนลึก และปวดร้าว อยู่ในสายตา และหัวใจของคุณยาย...นานนับนาน..!

ลูกสาว ลูกเขย ไปเป็นทาสแรงงาน ในไร่อ้อยที่โคราชเงินแสนห้าหมื่นบาท ที่ขอเบิกล่วงหน้า “เพื่อพอสร้างบ้านให้ยายและหลานได้อาศัย” วันทำงานยังชำระไม่หมด...คงอีกประมาณ 7 เดือนสำหรับงานฉีดยาฆ่าแมลง ในไร่อ้อย... ของลูกสาวและลูกเขย...

อีนาง...ผู้สาว ได้กลับบ้านมาเพียงคนเดียว เพราะลูกสาวกับหลานอีกคน ต้องทำงานในร้านอาหารช่วงปีใหม่มหกรรม ชุมนุมครอบครัว และญาติมิตร เริ่มจัดกร้อยขึ้นเรื่อยๆพร้อมกับการก้าวเข้ามา...ของทุนโลกาภิวัตน์...กฎเกณฑ์ ของผู้เสวยสุข ฟุ่มเฟือย และมีอำนาจ...! กำลังผูกร้อย และสร้างกฎเกณฑ์ “ทำลายคุณค่าของคนและความดีงาม” ยายเก็บความปวดร้าวลึกไว้ในหัวใจ ยายไม่รู้ว่ามีอะไรเกิดขึ้น กับประเทศของเราแต่ยายเจ็บปวด

และร้าวลึกอยู่ในหัวใจ...กับสิ่งที่กำลังสูญเสียไป ทุกปีและทุกปี

ก่อนกองไฟเริ่มโรยรา และมอดดับลงทุกคนก็จะแยกย้าย กันกลับไปทำงาน...เสมือนทาสที่อธิบายไม่ได้ เราทุกคนเรียนรู้ความเจ็บปวด...จากความสูญเสีย มากขึ้นทุกวัน...! กองไฟโรยราและมอดดับลง แต่เปลวไฟร้อนแรงในหัวใจ...เริ่มลุกโชนขึ้นเรื่อยๆ...อีกไม่นานคนอีสานจะลุกขึ้นสู้...!!!และเราจะทวงคืน ความสูญเสียทั้งหมด กลับคืนมา กองไฟหน้าบ้านช่วงหน้าหนาวตอนปีใหม่...จะกองโตขึ้นกว่าเดิมและทุกคนจะอบอุ่น..ไม่ต้องหยาหน้าจากกันไปไหนอีกแล้วแผ่นดินอีสาน...จะกลับมาเป็นของทุกคน...และอยู่ร่วมกัน “ภายใต้ร่มโพธิ์แห่งธรรม” อบอุ่นอยู่มีกิน....

จากตัวอย่างที่ (13) ผู้เขียนนำเสนอปัญหาเรื่องปากท้องและความเดือนร้อนของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้กลวิธีการเล่าเรื่องที่ให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณกำลังอ่านเรื่องแต่งที่เรียกว่า “งานบันเทิงคดี” แม้จะมีลักษณะเป็นเรื่องแต่งหากพิจารณาให้ละเอียดพบว่า ผู้เขียนนำเสนอภาพของการต่อสู้กับความอดอยากของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ต้องละทิ้งบ้านแยกย้ายไปอยู่คนละทิศละทาง

7. กลวิธีการกล่าวให้ร้าย

คำว่า กล่าว เป็นคำกริยา หมายถึง บอก แจ้ง พูด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 80) ส่วนคำว่า ให้ร้าย เป็นคำกริยา หมายถึง หาความร้ายป้ายผู้อื่นให้ได้รับความเสียหาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 1358)

กลวิธีการกล่าวให้ร้าย ในบทความนี้หมายถึง การที่บุคคลได้เขียนกล่าวหาบุคคลอื่นในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(14) โฉมหน้าฝูงกระหรี...(เสื่อสีทางการเมืองสีหนึ่ง)...ที่ทำร้ายพระสงฆ์ที่หน้า.....(ภาพผู้หญิงกลุ่มหนึ่งยืนเรียงแถว)

จากตัวอย่างที่ (14) ผู้เขียนเลือกใช้กลวิธีการกล่าวให้ร้าย เป็นการกล่าวให้ร้ายกลุ่มบุคคลที่สวมเสื้อคนละฝั่งสีกับกลุ่มตน โดยเลือกใช้คำว่า “กระหรี” ซึ่งหมายถึง บุคคลในภาพที่ปรากฏเป็นคนไม่ดี และยังย้ำความไม่ดีด้วยภาพประกอบที่เป็นภาพกลุ่มผู้หญิงกำลัง

ทุบตีพระสงฆ์ และข้อความว่า “ทำร้ายพระสงฆ์” จึงเป็นการเขียนแสดงความเห็นที่มุ่งให้ร้ายผู้อื่นและยังพบการใช้คำลักษณะนามว่า “ฝูง” กับคน ซึ่งเป็นคำลักษณะนามที่ไม่ใช้กับคน

8. กลวิธีการกล่าวติเตียน

คำว่า ติ เป็นคำกริยา หมายถึง ชี้ข้อบกพร่อง คำว่า ติเตียน เป็นคำกริยา หมายถึง ยกโทษขึ้นพูด, กล่าวร้าย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 498)

การกล่าวติเตียน ในที่นี้หมายถึง การแสดงความคิดเห็นที่ต้องการให้ฝ่ายที่ถูกตำหนิได้ทราบถึงข้อบกพร่อง หรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ตลอดจนการหยิบยกความผิดขึ้นมากล่าว ทั้งนี้ก็เพื่อแสดงให้เห็นถึงความไม่พอใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(15) ...(เซียนักวิชาการ)...นักวิชาการคนดังของ...(กลุ่มการเมือง)...ก็เคยมีผลงาน “ขโมย” งานของคนอื่นมาเป็นของตัวเองไม่ละอายใจมาแล้วครับ ช่างเป็นคนดีจริงๆ

จากตัวอย่างที่ (15) ผู้เขียนได้เลือกใช้กลวิธีการตำหนิการคัดลอกผลงานของนักวิชาการคนหนึ่งว่าเป็น “การกระทำที่น่าละอายใจ” และยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า “ผู้กระต่ายยังได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี” ซึ่งเป็นการตำหนิกลุ่มคนที่ให้ความยกย่องการกระทำที่ผิด

9. กลวิธีการแนะนำ

คำว่า แนะนำ เป็นคำกริยา หมายถึง ชี้แนวทางให้ทำหรือปฏิบัติ(ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 : 645) กลวิธีการแนะนำในที่นี้ หมายถึง การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองโดยเจตนาชี้แนวทางให้ปฏิบัติ หรือเป็นการแนะนำทางว่าควรจะทำอย่างไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(16) ถ้าจะให้บ้านเมืองไม่มีความรุนแรง ไม่รบราฆ่าฟันกัน ไม่ปฏิวัติรัฐประหาร จัดเลือกตั้งได้โดยเป็นที่ยอมรับของประชาชน ก็ต้องเริ่มจาก

1) อดีตผู้นำรัฐบาลทุกชุดต้องแสดงความรับผิดชอบทางการเมืองต่อการฆ่าฟันและความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายใต้รัฐบาลของตน

2) ผู้นำพรรคควรรับผิดชอบทางการเมืองต่อการนำพรรคไปในแนวทางต่อต้านและขัดขวางการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตย แต่กลับไม่ต่อต้านขัดขวาง

การปฏิวัติรัฐประหาร และยังเสวยอำนาจโดยอาศัยการแทรกแซงทางการเมืองของทหาร

3) คนเราควรละอายต่อความไม่คงเส้นคงวาระหว่างคำพูดกับการกระทำของตัวเอง

จากตัวอย่างที่ (16) ผู้เขียนได้เลือกใช้กลวิธีการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาความรุนแรง โดยมีแนวทาง 3 ประการคือ ผู้นำมีความรับผิดชอบพรรคการเมืองมีความรับผิดชอบ และมีละอายต่อความไม่คงเส้นคงวาระหว่างคำพูดกับการกระทำ

10. กลวิธีการเรียกร้อง

คำว่า เรียกร้อง เป็นคำกริยา หมายถึง ร้องขอแกมบังคับให้ทำหรือให้งดการกระทำ (2556 : 1014) กลวิธีการเรียกร้องในที่นี้ หมายถึง การเขียนแสดงความคิดเห็นโดยเจตนาเพื่อให้เกิดการสนองตอบตามความต้องการของผู้เขียนดังกล่าว ทั้งนี้การเรียกร้องดังกล่าวจะเป็นที่ยอมรับหรือไม่ยอมรับจากคนทุกฝ่ายก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(17) ยังมีหน้า ทำทาย ไม่อายปาก
รอกสำราจ รวาคคนตี ศรีโกสินทร์
พวกมึงผ่าน กฎหมายเหี้ย เลียสันตีน
ไอ้...(ชื่อ่นักการเมือง)... หัวงเหี้ยบดิน คินถิ่นไทย
พวกมึงปลอม เอกสาร งานถวายราช
แอบเสียบบัตร แทนกัน งานกฎหมาย
บิตเบียนการ คานอำนาจ รัฐธรรมาวย
คิดแผนร้าย ได้สภาคั่ว ผัวเมียกัน
คำแถลง แถถ ฟังไม่ขึ้น
กูขัดชิน ผืนต่านสัตว์ เดรัจฉาน
ไลให้พัน แผ่นดินไทย ไปชั่วกาล
อย่าหน้าด้าน ไร่ยางอาย กูไม่ยอม

จากตัวอย่างที่ (17) ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นได้เลือกใช้กลวิธีการเขียนแสดงความคิดเห็นโดยการเรียกร้องให้ผู้นำประเทศลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากเชื่อว่ามีการกระทำหลายประการที่ไม่ถูกต้อง แม้ผู้เขียนจะไม่ได้กล่าวอย่างตรงไปตรงมาถึงการขอร้องให้ลาออกจากตำแหน่ง แต่การเลือกใช้ถ้อยคำบางอย่างทำให้เห็นถึงความต้องการที่แฝงอยู่ของผู้เขียน เช่น “ไล” บ่งเจตนาของผู้เขียนได้ว่าต้องการให้ผู้นำพ้นจากตำแหน่ง

สรุปผลและอภิปรายผล

การเขียนแสดงความคิดเห็นระบุที่ทางการเมืองบนเฟซบุ๊ก มีกลวิธีที่หลากหลายการเลือกใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสารและสัมพันธ์กับกลุ่มการเมืองด้วย เช่น เนื้อหาที่กลุ่มตนได้ประโยชน์จะเลือกใช้กลวิธีที่มีความเป็นกัลยาณมิตร อ่อนโยน เช่น กลวิธีการสาปแช่งจะไม่ปรากฏการใช้กลวิธีการดังกล่าวกับบุคคลที่ร่วมอุดมการณ์ แนวคิดทางการเมืองกลุ่มตนแต่จะใช้กับฝ่ายตรงข้าม นอกจากนี้กลวิธีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเผยให้เห็นความเป็นพวก “เขา-เรา” ในทางการเมือง ซึ่งไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2556 : (37)) ได้กล่าวถึง ความเป็นการเมืองว่า “การเมืองไม่ใช่เรื่องของความสมานฉันท์หรือความเห็นพ้องต้องกัน แต่การเมืองคือการเลือกข้าง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ที่ยุติธรรมจริงๆ คือการตัดสินใจเลือกข้างทางการเมืองของระบอบประชาธิปไตย” หากถือนิยามข้างต้น เมื่อพิจารณาการเขียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองบนเฟซบุ๊ก ถือว่า เฟซบุ๊ก คือ พื้นที่ทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่งที่มี “ความเป็นการเมือง” และ “การเลือกข้าง”

กลวิธีการเขียนแสดงความคิดเห็นระบุที่ ทั้ง 10 กลวิธี หากพิจารณาถึงบริบทการใช้จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้เฉพาะเรื่องหรือบุคคลที่กลุ่มตนได้รับประโยชน์ เช่น กลวิธีการแสดงความรู้สึกรื่นขม กลุ่มที่ใช้เฉพาะเรื่องหรือบุคคลที่มีความเห็นทางการเมืองที่จัดอยู่ตรงข้ามของตน เช่น กลวิธีการสาปแช่ง และกลุ่มที่ใช้ได้อย่างเป็นกลางทั้งฝ่ายตนและฝ่ายตรงข้าม เช่น กลวิธีการตั้งคำถาม จะเห็นว่าการเลือกใช้กลวิธีการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ คือเรื่องที่ออสติน (1962) เรียกว่า “ภาษาคือการกระทำ” (Speech Act / Illocutionary Act) กล่าวคือ “การพูดทุกครั้งเป็นการพูดเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง เช่น พูดเพื่อถามหรือตอบคำถาม พูดเพื่อให้ข้อมูลให้ความมั่นใจ เพื่อเตือน พูดเพื่อประกาศเจตนารมณ์ ความตั้งใจ พูดเพื่อบอกนัด วิชาภษวิจารณ์ หรือพูดเพื่อระบุบางสิ่งบางอย่าง” (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2556 : 35) การเขียนแสดงความคิดเห็นจึงเปรียบเสมือนการกระทำทางภาษาที่ประกอบด้วยเนื้อความ บริบท และเจตนาของผู้เขียน

การศึกษากลวิธีการทางภาษาในสื่อออนไลน์ เช่น ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร (2555) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิสัมพันธ์ในห้องสนทนาแคมฟร็อกในภาษาไทย : กรณีศึกษาห้องสนทนาในโซน 18+ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการสื่อสาร และกลวิธีการทางภาษาที่ผู้เล่นทั้งฝ่ายชาย และฝ่ายหญิงใช้ในการสื่อสาร ผลการศึกษาพบองค์ประกอบของการสื่อสาร 4 ประการ คือ ฉาก ผู้ร่วมเหตุการณ์ เป้าหมาย และบรรทัดฐาน ส่วนกลวิธีการทางภาษา 3 กลวิธีตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ กลวิธีการสั่ง กลวิธีการทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี และกลวิธีการทำให้ผู้ฟังไม่พอใจ จากผลการวิจัยข้างต้น สะท้อนให้เห็นความแตกต่างของกลวิธีการสื่อสาร ซึ่งเกิดจากหลายปัจจัย เช่น เรื่องที่สื่อสาร วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร แม้จะสื่อสารผ่านช่องทางสื่อประเภทเดียวกัน

การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารต่างๆ จึงประกอบด้วยเนื้อความ บริบท และเจตนา ที่สัมพันธ์กับการสร้างความสัมพันธ์-ศัตรูทางการเมือง นับเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาหนึ่งที่สามารถใช้จำแนกความแตกต่างของความเห็นออกเป็นกลุ่มๆ การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารใดก็ตามจึงมีความสัมพันธ์กับบุคคลและกลุ่มความเห็น

ทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองจึงจัดเป็นปฏิบัติการทางสังคมอย่างหนึ่งที่น่าโลกความจริงที่บุคคลแตกต่างกันทางความคิดทางการเมืองมาบรรจบไว้ในโลกเสมือนจริง หรือถือว่าเป็นสังคมอีกสังคมหนึ่งบนโลกออนไลน์ การสื่อสารความเห็นทางการเมืองจึงเป็นการกระทำทางการเมืองของสังคม

การกระทำทางสังคมใดก็ตาม “ปัจเจกบุคคลจำเป็นต้องมีสังกัด” (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2556 : (37)) การแสดงความคิดเห็นนั้นต้องคำนึงถึงสังกัดของตน คือ ตนจะกระทำในฐานะของสังกัดความคิดใด ทั้งนี้เพื่อที่จะแยกความแตกต่างของเรา (We) กับ เขา / เธอ นำไปสู่กลวิธีการต่างๆ ของการเขียนแสดงความคิดเห็นการสื่อสารในสังคมออนไลน์จึงเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่เต็มไปด้วยการเลือกข้าง การมีฝักฝ่าย การเมืองจึงเป็นเรื่องที่ต้องมีฝ่ายเสมอ ทั้งในโลกความจริงและโลกออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบกลวิธีการเขียนแสดงความคิดเห็นที่จำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น คือ กลวิธีที่ใช้เฉพาะกลุ่มตน ใช้เฉพาะกลุ่มตรงข้าม และใช้ทั้งสอง

เอกสารอ้างอิง

- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2556). *ภาษากับการเมือง/ความเป็นการเมือง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.
 ทรงธรรม อินทจักร. (2550). *แนวคิดพื้นฐานด้านวัฒนธรรมปฏิบัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร. (2555). *การศึกษาการปฏิสัมพันธ์ในห้องสนทนาแคมฟร็อกในภาษาไทย : กรณีศึกษาห้องสนทนาในโซน 18+*. วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
 ศิริพร ปัญญาเมธีกุล. (2558). *ภาษาและอินเทอร์เน็ต*. กรุงเทพฯ : พรินท์คอร์เนอร์.
 สมบัติ บุญงามอนงค์. (2554). *เฟสบุ๊กในไทย คือพื้นที่ต่อสู้ออนไลน์ที่ดุเดือดแห่งหนึ่งของโลก*. ในชูวัส ฤกษ์ศิริสุข (บก.) *สื่อออนไลน์* (หน้า43-51). กรุงเทพฯ : ประชาไท บุ๊คคลับ.
 อสิริยะ ไพรีพ่ายฤทธิ์. (2554). *การใช้อินเทอร์เน็ตเชิงการเมืองในประเทศไทย*. ในชูวัส ฤกษ์ศิริสุข (บก.) *สื่อออนไลน์* (หน้า11-16). กรุงเทพฯ : ประชาไท บุ๊คคลับ.